

Nationella riktlinjer för vård vid multipel skleros och Parkinsons sjukdom

Uppdaterade riktlinjer i korthet
2022

Forskningen om multipel skleros och Parkinsons sjukdom går framåt, och nu uppdaterar Socialstyrelsen de nationella riktlinjerna. Här sammanfattar vi de viktigaste uppdateringarna.

Socialstyrelsen har gjort en översyn av de nationella riktlinjerna för vård vid multipel skleros och Parkinsons sjukdom 2022. Prioriteringar för alla sjukdomsmodifierande läkemedel för behandling av skovvis MS har uppdaterats. Vi har även uppdaterat underlag och prioriteringar inom rehabilitering vid MS och Parkinsons sjukdom, samt läkemedelsbehandling av depression hos personer med Parkinsons sjukdom.

➔ Läs mer:

- [Nationella riktlinjer för vård vid multipel skleros och Parkinsons sjukdom](#)

Erbjud effektiva läkemedel tidigt i sjukdomsförloppet vid MS

Nu finns mer effektiva läkemedel mot MS än vad som fanns när de nationella riktlinjerna publicerades 2016, och kunskapen om nyttan av att använda dem redan tidigt i sjukdomsförloppet har ökat. Därför är det nu ännu mer angeläget än tidigare att ställa diagnos och att ge effektiv sjukdomsmodifierande behandling tidigt i sjukdomsförloppet till personer med MS med inflammatorisk aktivitet. Det ger både bättre livskvalitet och minskat behov av stöd i vardagen, vilket också gör att det krävs mindre resurser för omsorg.

Behandla depression och andra icke-motoriska symtom vid Parkinsons sjukdom

En stor andel av personer med Parkinsons sjukdom drabbas av depression, mag-tarmrelaterade besvär eller andra icke-motoriska symtom, utöver de rörelsestörningar som är typiska för

sjukdomen. För en så god livskvalitet som möjligt behöver även dessa symtom behandlas. Det kräver en helhetssyn på individens situation och pågående behandling av andra symtom. I riktlinjerna rekommenderas behandling med antidepressiva läkemedel och kognitiv beteendeterapi som behandling av depression.

Tillhandahåll multiprofessionella team för rehabilitering

Olika professioner i det multiprofessionella teamet bidrar utifrån sin specifika kunskap till att bedöma den enskilda personens behov av vård och rehabilitering. Åtgärder och insatser utförs i samverkan mellan olika vårdnivåer i hälso- och sjukvården (både regional och kommunal hälso- och sjukvård). Teamets sammansättning och arbetsfördelning utgår från den enskilda personens behov, och vilka professioner som deltar kan därmed variera över tid.

Det multiprofessionella och teambaserade arbetssättet som lyfts i riktlinjerna bidrar också till att vården är personcentrerad.

De nationella riktlinjerna är ett stöd för prioriteringar

De nationella riktlinjerna ska främja en god och jämlik vård vid MS och Parkinsons sjukdom, och är baserade på bästa tillgängliga kunskap. De hjälper dig som fattar beslut att välja och erbjuda den vård som ger störst nytta för patienten i relation till kostnaden. Vissa behandlingar bör införas eller få ökade resurser, medan andra bör minska eller avvecklas. Riktlinjerna ger därmed stöd för prioriteringar – de ska bidra till att resurser används effektivt och fördelas efter behov. Det handlar om prioriteringar på flera beslutsnivåer, och vi vänder oss därför främst till politiker, chefstjänstemän, verksamhetschefer och övriga beslutsfattare med ansvar för vården vid multipel skleros och Parkinsons sjukdom.

Även du som behandlar patienter kan ha stöd av riktlinjerna när du väljer metod i en aktuell behandlingssituation. Rekommendationerna gäller dock på gruppnivå.

Välkommen med synpunkter och frågor

- Har du **synpunkter på uppdateringarna**? Mejla NR-MS-parkinson@socialstyrelsen.se senast den 1 februari 2023. Socialstyrelsen tar hänsyn till synpunkterna nästa gång vi ser över riktlinjerna.
- Har du **frågor om arbetet**? Mejla stefan.brene@socialstyrelsen.se